

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/2022-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Slavomírom Trnkócy, Záhradnícka 71, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 39/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 39/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Sťažovateľovi **priznáva** primerané finančné zadosťučinenie v sume **1 500 eur**, ktoré **je** mu Okresný súd Bratislava II **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresnému súdu Bratislava II **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 39/2014 konal bez zbytočných prietahov.
4. Okresný súd Bratislava II **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **460,90 eur** a zaplatiť ich právnenému zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto nálezu sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhuje uloženie príkazu okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov. Súčasne požaduje priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ (otec) je účastníkom napadnutého konania v procesnom postavení odporcu, proti ktorému sa [REDAKOVANÉ] (matka) domáha návrhom doručeným okresnému súdu 3. marca 2014 zmeny úpravy styku sťažovateľa s maloletými deťmi (maloletá dcéra a maloletý syn), ktorý bol upravený pôvodne rozsudkom okresného súdu č. k. 28 P 136/2011 z 8. decembra 2011 (ďalej len „rozsudok z 8. decembra 2011“). Okresný súd ustanovil vo veci 11. marca 2014 kolízneho opatrovníka a 22. apríla 2014 doručoval návrh na vyjadrenie sťažovateľovi. Matka podala 13. mája 2014 návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým navrhovala dočasne upraviť styk otca s maloletými deťmi, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením č. k. 28 P 39/2014-42 z 13. júna 2014 (ďalej len „uznesenie z 13. júna 2014“).
3. Dňa 17. júna 2014 okresný súd doručoval účastníkom konania návrh matky, uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka, ako aj uznesenie z 13. júna 2014. Sťažovateľ sa k návrhu matky vyjadril podaním doručeným 9. júla 2014, ktorým navrhol vydať rozsudok, ktorým by maloleté deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Sťažovateľ doručil 14. júla 2014 odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 13. júna 2014.
4. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 24. júla 2014, bolo odročené na 30. júl 2014 s uložením povinnosti obom rodičom zabezpečiť prítomnosť maloletých detí na pojednávaní.
5. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 30. júla 2014, na ktorom prebehol v kancelárii zákonnej sudkyne za prítomnosti kolízneho opatrovníka výsluch maloletých detí, bolo odročené na neurčito na účely predloženia spisu odvolaciemu súdu. K odvolaniu otca zo 14. júla 2014 sa 6. augusta 2014 vyjadrila matka. Následne bol spis 22. augusta 2014 predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.
6. Krajský súd uznesením č. k. 11 CoP 397/2014 z 24. septembra 2014 uznesenie okresného súdu z 13. júna 2014 o nariadení predbežného opatrenia zmenil tak, že návrh matky zamietol. Spis bol vrátený 26. septembra 2014 okresnému súdu, ktorý následne uznesenie odvolacieho súdu doručoval.
7. Sťažovateľ podal 24. októbra 2014 návrh na doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku znalcom z odboru detskej psychológie. Dňa 18. novembra 2014 došlo opatrením predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 3470/2013 k zmene zákonného sudcu.

8. Sťažovateľ podal 23. januára 2015 návrh na nariadenie predbežného opatrenia na zabezpečenie asistovaného styku s maloletými deťmi prostredníctvom Slovenského výboru pre UNICEF (ďalej len „organizácia UNICEF“).

9. Dňa 27. januára 2015 okresný súd kontaktoval organizáciu UNICEF vo veci možnosti uskutočniť styk za asistencie psychológa. Organizácia UNICEF v reakcii 2. februára 2015 oznámila, že nedisponuje voľnými kapacitami na uskutočnenie asistovaného styku.

10. Okresný súd následne uznesením č. k. 28 P 39/2014-163 zo 4. februára 2015 (ďalej len „uznesenie zo 4. februára 2015“) rozhodol o návrhu sťažovateľa tak, že sťažovateľ je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý štvrtok v týždni od 16.00 h do 17.30 h v prítomnosti matky vždy za asistencie psychológa v Centre Nádej, a matke uložil povinnosť maloleté deti na styk riadne pripraviť a po ukončení maloleté deti prevziať. Vo zvyšku návrh zamietol.

11. Centrum Nádej okresný súd 23. februára 2015 informovalo o tom, že nemá voľné personálne ani časové kapacity na vykonávanie asistovaného styku. Dňa 27. februára 2015 podal sťažovateľ proti uzneseniu zo 4. februára 2015 odvolanie. Spis bol na účely rozhodnutia o opravnom prostriedku predložený krajskému súdu 26. marca 2015.

12. Krajský súd uznesením č. k. 11 CoP 185/2015-187 z 22. apríla 2015 uznesenie okresného súdu zo 4. februára 2015 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení v podstatnom uviedol, že okresný súd pochybil pri rozhodovaní o asistovanom styku, ktorý sa mal realizovať prostredníctvom Centra Nádej, keďže uvedené zariadenie oznámilo, že na asistovaný styk nemá voľné kapacity. Krajský súd preto okresnému súdu uložil povinnosť vopred zistiť voľné kapacity v zariadení, ktoré je asistovaný styk spôsobilé a ochotné vykonávať. Poukázal rovnako na nejasnosti a rozporuplnosti týkajúce sa výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo určené, že styk sa bude realizovať za prítomnosti matky, pričom matke bola zároveň uložená povinnosť deti otcovi odovzdať a následne ich prevziať. Zdôraznil, že medzi rodičmi, kde vládnu konflikty a napätie, je potrebné presne špecifikovať všetky okolnosti realizácie styku, aby nedochádzalo k zbytočnému napätiu a konfliktom, ktoré nepriaznivo vplyvajú na maloleté deti. Podľa názoru krajského súdu sa okresný súd tým, že rozhodol o návrhu bez toho, aby zistil kapacity a možnosti zariadenia, v ktorom sa má asistovaný styk vykonávať, dopustil inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

13. V zmysle pokynu krajského súdu okresný súd následne 3. júna 2015 zisťoval kapacitné možnosti organizácie UNICEF na realizáciu asistovaného styku podľa návrhu sťažovateľa. Na dopyt okresného súdu organizácia UNICEF reagovala podaním z 24. septembra 2015, v ktorom bolo oznámené, že v období od marca 2015 až do augusta 2015 sa v priestoroch Linky detskej istoty pri UNICEF uskutočnilo niekoľko asistovaných stretnutí medzi otcom a maloletými deťmi, pričom rodičia a maloleté deti sa mimo organizácie dohodli na stretnutiach a programe, takže ďalšie asistované stretnutia nie sú považované za opodstatnené. V nadväznosti na oznámenie organizácie UNICEF okresný súd 30. septembra 2015 požiadal sťažovateľa o oznámenie, či trvá na podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Opätovnou výzvou z 2. novembra 2015 okresný súd urgoval sťažovateľa o jeho odpoveď. V odpovedi doručenej 18. novembra 2015 sťažovateľ oznámil, že na nariadení predbežného opatrenia v pôvodnom rozsahu bez prítomnosti matky trvá. Na podklade uvedeného bola organizácia UNICEF okresným súdom 25. novembra 2015 opätovne kontaktovaná, čo sa týka možnosti asistovaného styku. Organizácia UNICEF podaním

8. decembra 2015 oznámila, že stretávanie detí s otcom za prítomnosti odborníka môže byť kontraproduktívne, pričom deti nepotrebujú na stretávanie s otcom asistovaný kontakt, keďže k nemu majú vzťah. Za nevyhnutnú však považovala vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi.

14. Dňa 11. novembra 2015 bol matkou doručený návrh na kvantitatívnu zmenu pôvodného návrhu v časti zvýšenia výživného.

15. Dňa 16. decembra 2015 okresný súd opätovne požiadal organizáciu UNICEF o vyjadrenie k možnosti zabezpečenia asistovaného styku s maloletými deťmi, ktorá v odpovedi 22. decembra 2015 oznámila, že nemá voľné kapacity na realizáciu asistovaných kontaktov, pričom s rodinou pokračuje v psychologickom poradenstve. Dňa 5. januára 2016 okresný súd uznesením č. k. 28 P 39/2014-255 návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

16. Dňa 22. júna 2016 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na nariadenie znaleckého dokazovania. Dňa 8. augusta 2016 predložila matka vyčíslenie nákladov na starostlivosť o maloleté deti.

17. Dňa 7. septembra 2016 podal sťažovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti. Dňa 6. októbra 2016 sa na okresnom súde uskutočnil výsluch maloletej k návrhu sťažovateľa na jej zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Následne bolo uznesením č. k. 28 P 39/2014-303 zo 6. októbra 2016 (ďalej len „uznesenie zo 6. októbra 2016“) nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti sťažovateľa. Proti uzneseniu zo 6. októbra 2016 bolo matkou podané odvolanie, ktorým požadovala návrh sťažovateľa odmietnuť alebo zamietnuť. Spis bol na rozhodnutie o odvolaní predložený krajskému súdu 23. novembra 2016.

18. Krajský súd uznesením č. k. 11 CoP 515/2016-368 zo 16. decembra 2016 uznesenie okresného súdu zo 6. októbra 2016 v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd zdôraznil nedostatočnosť dôvodov obsiahnutých v uznesení súdu prvej inštancie predovšetkým z pohľadu zabezpečenia záujmu maloletej. Podľa názoru krajského súdu sa okresný súd nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, či tvrdenia maloletej o tom, že chce byť s otcom, sú dôvodné. Súdu prvej inštancie preto bolo uložené zistiť záujem maloletej a až po preukázaní podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia následne spoľahlivo rozhodnúť. Spis bol okresnému súdu vrátený 23. decembra 2016. Okresný súd následne 9. januára 2017 doručoval rozhodnutie odvolacieho súdu.

19. Dňa 8. júna 2017 sa na okresnom súde uskutočnil výsluch maloletej v neprítomnosti rodičov a v prítomnosti kolízneho opatrovníka. Dňa 29. septembra 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. november 2017.

20. Dňa 7. novembra 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sťažovateľ zotrval na nariadení znaleckého dokazovania, ktoré požadoval. Okresný súd zároveň na pojednávaní uznesením č. k. 28 P 39/2014-399 (ďalej len „uznesenie zo 7. novembra 2017“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú do dočasnej osobnej starostlivosti otca a vo zvyšku návrh otca zamietol. Pojednávanie bolo odročené na neurčito na nariadenie znaleckého dokazovania.

21. Dňa 9. novembra 2017 podala matka zmenu návrhu v časti týkajúcej sa styku s maloletými deťmi a 2. januára 2018 podala proti uzneseniu zo 7. novembra 2017 odvolanie, ktoré bolo

3. januára 2018 doručované ostatným účastníkom konania. Spis bol na rozhodnutie o odvolaní predložený krajskému súdu 29. januára 2018.

22. Krajský súd uznesením č. k. 11 CoP 57/2018-424 z 28. februára 2018 uznesenie okresného súdu zo 7. novembra 2017 potvrdil a súčasne pozastavil účinnosť rozsudku okresného súdu z 8. decembra 2011 vo výroku o zverení, výživnom a úprave styku otca s maloletou. Spis bol vrátený okresnému súdu 5. marca 2018, ktorý následne 9. marca 2018 doručoval rozhodnutie odvolacieho súdu účastníkom konania. Dňa 15. mája 2018 bol nariadený termín pojednávania na 14. jún 2018, zároveň boli vyžiadané potvrdenia o príjme matky a otca za stanovené obdobie a otcovi a kolíznemu opatrovníkovi bol doručovaný na vyjadrenie návrh matky z 9. novembra 2017. Dňa 4. júna 2018 sa za prítomnosti kolízneho opatrovníka uskutočnil na okresnom súde výsluch maloletého.

23. Dňa 13. júna 2018 bolo doručené vyjadrenie matky spolu s listinnými dôkazmi. Právna zástupkyňa matky požiadala 14. júna 2018 o ospravedlnenie neúčasti na nariadenom pojednávaní a požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu náhlych zdravotných problémov dieťaťa a matky, pričom matka trvala na osobnej účasti na pojednávaní. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 14. júna 2018, bolo odročené na neurčito bez vecného prejednanía veci na účely nariadenia znaleckého dokazovania. Dňa 18. júna 2018 bol doručený doklad preukazujúci dôvodnosť podania žiadosti o odročenie pojednávania.

24. Okresný súd uznesením č. k. 28 P 39/2014-461 z 21. júna 2018 uložil matke a otcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním v sume každému po 700 eur v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia.

25. Dňa 8. októbra 2018 podala matka návrh na zrušenie, resp. zmenu neodkladného opatrenia.

26. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 19. novembra 2018, bolo odročené na neurčito. Otec zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania 20. decembra 2018.

27. Dňa 10. apríla 2019 okresný súd uznesením č. k. 28 P 39/2014-507 návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol. Z úradného záznamu z 5. septembra 2019 vyplýva, že matka preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním neuhradila. Zároveň bolo zaznamenané, že prebieha výchovné opatrenie v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 28 P 194/2014, pričom po jeho ukončení sa bude v napadnutom konaní pokračovať.

28. Dňa 7. septembra 2020 podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadovala zvýšenie výživného na maloletého, ktorý bol uznesením č. k. 28 P 39/2014-527 z 18. septembra 2020 vylúčený na samostatné konanie. Dňa 7. decembra 2020 podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadoval zvýšenie výživného na maloletú, ktorý bol uznesením č. k. 28 P 39/2014-602 z 9. decembra 2020 vylúčený na samostatné konanie.

29. Dňa 14. decembra 2020 bolo nariadené pojednávanie na 25. január 2021. Okresný súd zároveň matku a otca vyzval na predloženie potrebných dokladov.

30. Sťažovateľ podal 17. decembra 2020 proti zákonnej sudkyni námietku zaujatosti, z dôvodu čoho bol spis 22. januára 2021 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke. Zároveň bol zrušený termín pojednávania. Krajský súd spis bez rozhodnutia okresnému súdu vrátil 9. februára 2021 s poukazom na to, že nebol dôvod vec predkladať, keďže námietky otca boli

výlučne odôvodnené len okolnosťami spočívajúcimi v jej procesnom postupe [§ 53 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)].

31. Okresný súd uznesením č. k. 28 P 39/2014-636 z 23. marca 2021 zrušil uznesenie, ktorým bola matke a otcovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého skúmania, a otcovi vrátil preddavok, ktorý zaplatil 20. decembra 2018. Dôvodom vrátenia preddavku bolo upustenie okresného súdu od znaleckého dokazovania.

32. Dňa 31. marca 2021 okresný súd nariadil pojednávanie na 28. apríl 2021, matka a otec boli vyzvaní na predloženie potrebných dokladov a kolízny opatrovník požiadaný o vykonanie pohovoru s maloletým, ktorý sa uskutočnil 13. apríla 2021. Kolízny opatrovník následne okresnému súdu zaslal 16. apríla 2021 správu, ktorá bola následne 19. apríla 2021 doručovaná rodičom na vyjadrenie. Kolízny opatrovník na pokyn okresného súdu vykonal doplnenie pohovoru s maloletým a podal v uvedenej veci 23. apríla 2021 správu.

33. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 28. apríla 2021, bolo odročené na 14. máj 2021, pričom otec a matka boli urgovaní na doloženie listín, na ktorých predloženie boli vyzvaní na základe predchádzajúcej výzvy z 31. marca 2021. Otec predložil požadované doklady 13. mája 2021.

34. Dňa 14. mája 2021 právny zástupca otca ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní zo zdravotných dôvodov, pričom priložil doklad preukazujúci dôvod odročenia. Sťažovateľ pritom trval na účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní. Z uvedeného dôvodu okresný súd žiadosti o odročenie pojednávania právneho zástupcu otca vyhovel a odročil pojednávanie bez vecného prejednaní veci na 24. máj 2021.

35. Pojednávanie nariadené na 24. máj 2021 bolo z dôvodu pochybenia pri predvolávaní účastníkov konania preročené na 1. jún 2021.

36. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 1. júna 2021, bolo odročené na 7. jún 2021, pričom okresný súd nariadil vykonanie výsluchu maloletého na 4. jún 2021. Dňa 3. júna 2021 predložil právny zástupca otca okresnému súdu otázky na maloletého. Dňa 4. júna 2021 sa uskutočnil výsluch maloletého.

37. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 7. júna 2021, bolo prerušené na účely výsluchu maloletej a následne odročené na 9. jún 2021. Pojednávanie uskutočnené 9. júna 2021 bolo odročené na účely posúdenia námietky zaujatosti vznesenej proti zákonnej sudkyňi sťažovateľom. Spis bol na účely rozhodnutia o námietke zaujatosti predložený krajskému súdu 15. júna 2021 a vrátený okresnému súdu 15. júla 2021, keďže na predloženie veci nebol podľa názoru krajského súdu opätovne dôvod. Námietky sťažovateľa sa totiž týkali procesného postupu zákonnej sudkyne, a preto nespĺňali zákonné náležitosti a nevznikla potreba predkladať ich na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

38. Vzhľadom na skutočnosť, že dcéra sťažovateľa v priebehu konania nadobudla plnoletosť, okresný súd jej 30. augusta 2021 doručoval vo veci vyživovacej povinnosti návrhy matky a otca a vyzval ju, aby k nim zaujala stanovisko.

39. Dňa 11. októbra 2021 bol nariadený termín pojednávania na 3. november 2021 a zároveň boli rodičia vyzvaní na predloženie potrebných dokumentov. Dňa 27. októbra 2021 požiadal o odročenie termínu pojednávania právny zástupca sťažovateľa pre kolíziu pojednávania, pričom sťažovateľ nesúhlasil s pojednávaním v neprítomnosti svojho právneho zástupcu. Na podklade uvedeného bol

nariadený nový termín pojednávania na 15. november 2021. Dňa 12. novembra 2021 bolo doručené ospravedlnenie neúčasti sťažovateľa na pojednávaní z dôvodu jeho dlhodobej práceneschopnosti a jeho nesúhlas s konaním v jeho neprítomnosti. Ospravedlnenie neúčasti sťažovateľa zákonná sudkyňa neakceptovala, na podklade čoho sa 15. novembra 2021 uskutočnilo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľa, na ktorom bola vec zmeny úpravy práv a povinností k plnoletej dcére vylúčená na samostatné konanie. Pojednávanie bolo odročené na 3. december 2021.

40. Okresný súd požiadal 15. novembra 2021 Daňový úrad Bratislava o daňové priznania týkajúce sa matky a otca. Daňový úrad Bratislava na výzvu odpovedal podaniami z 22. novembra 2021, 26. novembra 2021 a 30. novembra 2021. Dňa 2. decembra 2021 bol zrušený termín pojednávania nariadený na 3. december 2021 z dôvodu karantény zákonnej sudkyne, pričom bol nariadený nový termín na 14. december 2021.

41. Dňa 14. decembra 2021 požiadala o zrušenie termínu zo zdravotných dôvodov matka, na podklade čoho bolo pojednávanie zrušené a bol nariadený nový termín na 14. január 2022.

42. Dňa 10. januára 2022 požiadal sťažovateľ o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie termínu pojednávania s iným pojednávaním, pričom trval na svojej účasti na pojednávaní, ako aj z dôvodu kolízie pojednávania jeho právneho zástupcu, pričom vyjadril nesúhlas so substitučným zastúpením. Z úradného záznamu zažurnalizovaného do spisu 12. januára 2022 vyplýva, že matka na dopyt okresného súdu vyjadrila súhlas s odročením pojednávania na 19. január 2022. Okresný súd následne kontaktoval právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý sa k novému termínu pojednávania nevedel vyjadriť, keďže nemal k dispozícii odpoveď o odročení iného pojednávania naplánovaného na 19. január 2022 zo strany príslušného okresného súdu. Dňa 13. januára 2022 okresný súd opätovne kontaktoval právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý opätovne okresný súd informoval, že nemá spätnú väzbu týkajúcu sa svojho ospravedlnenia z iného pojednávania. Následne sťažovateľ okresnému súdu 13. januára 2022 oznámil, že z dôvodu kolízie termínu pojednávania s termínom výsluchu vo väzobnej veci sa nemôže zúčastniť pojednávania 19. januára 2022.

43. Pojednávanie nariadené na 14. január 2022 bolo bez meritórneho prejednania veci odročené na 24. február 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

44. Podstatou argumentácie sťažovateľa je tvrdené porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré sa týka úpravy práv a povinností k maloletým deťom a trvá už viac ako sedem rokov. Podľa sťažovateľa kroky okresného súdu nesmerujú k objektívnemu zisteniu stavu veci, aby bolo možné rozhodnúť spôsobom, ktorý predpokladá právny poriadok Slovenskej republiky.

45. So základným právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy je podľa sťažovateľa málo zlučiteľný taký procesný postup, ktorého výsledkom je, že po takmer siedmich rokoch od podania návrhu na vykonanie znaleckého skúmania súd prvej inštancie zruší uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania bez uvedenia dôvodu, svojvoľne a arbitrárne, a to aj napriek tomu, že viac ako dva roky vo veci nekonal (konanie prerušené na účely nariadenia znaleckého dokazovania) a znalecké dokazovanie ani nenariadil.

46. V konkrétnostiach zdôrazňuje, že návrh na nariadenie znaleckého dokazovania podal už 23. októbra 2014, pričom okresný súd odročil pojednávania na účely nariadenia znaleckého dokazovania až 14. júna 2018, teda po takmer štyroch rokoch. Uznesenie o uložení povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania bolo sťažovateľovi doručené až 26. novembra 2018, a to aj napriek tomu, že k vydaniu uznesenia došlo už 21. júna 2018. Okrem toho v júni 2019 sa okresný súd rozhodol predmetné uznesenie o preddavkoch na trovy znaleckého dokazovania doručovať znovu. Avšak vôbec nepovažoval za potrebné prijať uznesenie o ustanovení súdneho znalca.

47. Až na pojednávani, ktoré sa uskutočnilo 9. júna 2021, sa sťažovateľ dozvedel, že zákonný sudca nenariadil znalecké dokazovanie z dôvodu, že sa dozvedel o excese maloletej, v dôsledku čoho bolo nariadené výchovné opatrenie. Zákonný sudca však podľa sťažovateľa nevedel, z akého dôvodu čakal na pokračovanie v napadnutom konaní dva roky.

48. Za nezlučiteľné so zárukami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 2 ústavy považuje sťažovateľ to, že samotné konanie dosiaľ bez vydania meritórneho rozhodnutia súdu prvej inštancie trvá viac ako sedem rokov.

49. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje pocitmi neistoty, krivdy a úzkosti, ktoré sú dôsledkom nečinnosti okresného súdu pri úprave rodinnoprávných vzťahov. Postupom zákonného sudcu v predmetnej veci podľa sťažovateľa dochádza k vytvoreniu prostredia právnej neistoty, ktoré vedie k úpadku dôvery sťažovateľa v právny systém.

50. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 61/2022-25 z 8. februára 2022 ju podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

51. Na výzvu ústavného súdu z 11. februára 2022 sa prípisom č. k. 1Spr/15/2022 z 10. marca 2022 vyjadril predseda okresného súdu, ktorý v podstatnom zdôraznil, že sa s tvrdeniami sťažovateľa nestotožňuje.

52. S prihliadnutím na vyjadrenia zákonnej sudkyne predseda okresného súdu konštatoval, že vo veci sa pojednávalo aj mimo pojednávacích dní s mimoriadnou frekvenciou. Na plynulosť konania malo vplyv aj správanie účastníkov konania, ich ospravedlnenia, podávanie námietok zaujatosti, spochybňovanie vykonaného dokazovania či opakované neplnenie si povinností uložených súdom. V priebehu roka 2020 dochádzalo k obmedzeniu pojednávani aj z dôvodu protipandemických opatrení.

53. K tvrdeniu o nevykonaní dokazovania predseda okresného súdu uviedol, že mu neprináleží hodnotiť procesný postup zákonnej sudkyne. S prihliadnutím na vyjadrenie zákonnej sudkyne

poznámenal, že znalecké dokazovanie nariadené nebolo, keďže v priebehu konania došlo k zmene dôkaznej situácie a znalecké dokazovanie sa javilo ako nehospodárne a neúčelné.

54. V závere poznámenal, že 18. novembra 2014 bol spis pridelený inej zákonnej sudkyňi a následne v roku 2017 opätovne prerozdelený a pridelený na vybavenie pôvodnej zákonnej sudkyňi. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 24. februára 2022, bol vo veci vyhlásený rozsudok, pričom v súčasnosti plynie lehota na jeho vyhotovenie a odoslanie účastníkom konania.

III.2. Replika sťažovateľa:

55. Sťažovateľ na výzvu ústavného súdu z 11. marca 2022, ktorá mu bola doručená 27. marca 2022, v stanovenej lehote nereagoval a k stanovisku predsedu okresného súdu sa nevyjadril.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

56. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní okresného súdu, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu okresného súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

57. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka porušenia už označeného práva zaručeného ústavou postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

58. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaného základného práva vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

59. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného konania v čl. 17 CSP a v čl. 12 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa Civilného sporového poriadku), resp. účastníkov konania (podľa Civilného mimosporového poriadku) a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

60. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona (civilné mimosporové konania) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez prietáhov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd

pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v § 34 CMP, ktorým je vylúčená aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

61. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k obsahovo totožnému právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

62. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (zmena úpravy styku sťažovateľa s maloletými deťmi) nemožno považovať za vec právne zložitú, keďže prameňom práva pre rozhodnutie v danej veci je predovšetkým zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý je bežne v súdnej praxi aplikovaný (m. m. IV. ÚS 135/2021).

63. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci možno konštatovať, že vec patrí medzi skutkovo zložitejšie, nie však z dôvodu potreby nariadenia znaleckého dokazovania, keďže úmyslom okresného súdu bolo síce vo veci nariadiť znalecké dokazovanie, k jeho nariadeniu však v skutočnosti nedošlo. O skutkovej zložitosti veci svedčí existencia rozdielnych požiadaviek účastníkov konania týkajúcich sa úpravy ich práv ako rodičov k maloletým deťom, ktoré prezentovali počas napadnutého konania. A rovnako aj účastníkmi podávané návrhy na nariadenie neodkladných opatrení vo veci úpravy styku s maloletými deťmi predovšetkým s prihliadnutím na okolnosť konfliktného priebehu styku s maloletými deťmi a potreby jeho zabezpečenia asistovanou formou (predovšetkým body 8 až 11 tohto nálezu).

64. Osobitne v prípadoch existencie rozdielnych názorových postojov rodičov maloletých detí, ako to bolo aj v tomto prejednávanom prípade, nadobúda dôležitosť transparentné, stabilné a jasné usporiadanie právnych pomerov k deťom, ktoré je z hľadiska budovania citových väzieb medzi deťmi a rodičmi predpokladom na vývoj normálnych prirodzených vzťahov, ale i predpokladom na zdravý vývoj samotného dieťaťa. Okolnosti uvádzané v časti I tohto nálezu podľa názoru ústavného súdu vedú k objektívnemu záveru o tom, že prejednávaná vec je fakticky zložitejšia.

65. Súčasťou prvého kritéria je aj povaha prerokúvanej veci. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na judikatúru ESLP, v súlade s ktorou ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok *de facto* rozhodnutie o otázke predloženej súdu ešte pred samotným rozhodnutím príslušným súdom“ (k tomu pozri rozsudok ESLP vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 9580/81, rozsudok z 8. 7. 1987, § 85). V rámci tejto požiadavky sa potom podstatne mení aj pohľad na posúdenie prietáhov v predmetnej veci vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručenému

čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého účelom je, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli čomu prebieha súdne konanie (m. m. II. ÚS 66/02, II. ÚS 80/2010).

66. Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj v tomto prípade osobitne pri svojom rozhodovaní zohľadnil predmet a účel tohto konania, ako aj povahu a rozsah ujmy, ktorá na vzájomných vzťahoch medzi rodičmi a deťmi vzniká v dôsledku zbytočných priet'ahov v konaní o úprave právnych pomerov rodičov k maloletým deťom.

67. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania.

68. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, že sťažovateľ v niektorých prípadoch nereagoval na výzvy a žiadosti okresného súdu v stanovených lehotách (bod 13 tohto nálezu). Využívanie zákonných prostriedkov na obranu svojich práv zo strany účastníkov konania nemožno spravidla považovať za také správanie, ktoré by spôsobovalo zbytočné priet'ahy v príslušnom konaní. V konkrétnych okolnostiach prejedávanej veci však sťažovateľ podávaním námietok zaujatosti, ktoré nespĺňali zákonné náležitosti a boli zamerané v rozpore so zákonom na procesný postup zákonnej sudkyne (body 30 a 37 tohto nálezu), takže nevznikla potreba predkladať ich na rozhodnutie príslušnému súdu, sám zapríčinil nedôvodné predĺženie napadnutého konania spočívajúce v potrebe predloženia vecí námietok zaujatosti na posúdenie a prípadné rozhodnutie krajskému súdu. Okrem už uvedených skutočností k predĺženiu napadnutého konania okresného súdu prispeli aj žiadosti sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu o odročenie pojednávania a nesúhlas sťažovateľa s pojednávaním v neprítomnosti jeho právneho zástupcu (body 34, 39 a 42 tohto nálezu). Predĺženie napadnutého konania preto nemožno z týchto dôvodov pripočítat' na ťarchu okresného súdu.

69. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

70. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní ústavný súd zistil, že v postupe okresného súdu možno identifikovať niekoľko kratších období nečinnosti, a to od januára 2016 do júna 2016 (body 15 a 16 tohto nálezu), od januára 2017 do júna 2017 (body 18 a 19 tohto nálezu) a od júna 2018 do novembra 2018 (body 24 a 26 tohto nálezu), takže obdobie nečinnosti presiahlo 1 rok.

71. V postupe okresného súdu ústavný súd identifikoval aj dlhodobejšiu nečinnosť, a to v období od septembra 2019 do januára 2021 (body 27 – 30 tohto nálezu). Z úradného záznamu okresného súdu z 5. septembra 2019 (bod 27 tohto nálezu) vyplýva, že dôvodom nečinnosti okresného súdu bolo prebiehajúce výchovné opatrenie, ktoré bolo účastníkom konania uložené uznesením okresného súdu č. k. 28 P 194/2014 z 19. novembra 2018, t. j. v inom konaní vedenom okresným súdom. Citovaným rozhodnutím bola účastníkom konania uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v rozsahu 15 hodín v označenom zariadení. Z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie však nevyplývajú ďalšie relevantné informácie, a to

priebežná kontrola realizácie uloženého výchovného opatrenia, prípadne jeho skončenie, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že samotné výchovné opatrenie bolo uložené už v novembri 2018, pričom k následnému úkonu zo strany okresného súdu v napadnutom konaní došlo až v januári 2021 nariadením pojednávania. Uvedené nesvedčí o efektívnosti v postupe v napadnutom konaní, a to s prihliadnutím na požiadavku zachovania mimoriadnej starostlivosti pre citlivosť prejednávanej veci (bod 65 tohto nálezu).

72. V tomto ohľade ústavný súd ďalej zdôrazňuje, že pod mimoriadnou starostlivosťou, ktorú má súd venovať konaniu týkajúcemu sa rozhodovania vo veciach maloletých, nemožno rozumieť priebežné vykonávanie procesných úkonov súdom, ale osobitnú dôležitosť v tomto type konania nadobúda predovšetkým kvalitatívna stránka týchto úkonov, ktoré by mali efektívne smerovať k transparentnému, jasnému a spravodlivému usporiadaniu pomerov účastníkov konania, keďže záujem dotknutých detí, na ktorý sa má v konaní v prvom rade prihliadať, je mať kontakt s oboma rodičmi, pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí, lebo aj rešpekt k právam iných je jedným z predpokladov riadnej výchovy (m. m. IV. ÚS 595/2018).

73. Okrem neprimeranej celkovej dĺžky napadnutého konania, ktorá v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti za situácie právoplatne neskončeného konania presiahla obdobie 8 rokov, čo je s prihliadnutím na citlivosť prejednávanej veci neakceptovateľné, ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu nemožno hodnotiť ani ako efektívne smerujúci k odstráneniu právnej neistoty. Za nesústredený, a tým neefektívne smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty považuje ústavný súd chybný postup okresného súdu súvisiaci s nariadovaním asistovaného styku, ako aj postup súvisiaci s formulovaním nejasného a rozporuplného výroku rozhodnutia (bod 12 tohto nálezu) a aj procesne chybný postup spočívajúci v nedostatočnom odôvodnení neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá zverená dočasne do osobnej starostlivosti sťažovateľa (bod 18 tohto nálezu). V naznačených súvislostiach si nesprávny procesný postup okresného súdu vyžiadaval opätovné vrátenie veci na prerokovanie, čím došlo k predĺženiu napadnutého konania.

74. Ako nesústredený hodnotí ústavný súd aj proces týkajúci sa nariadovania pojednávania, ktorý si z dôvodu pochybenia pri predvolávaní účastníkov konania zo strany okresného súdu vyžiadaval preročenie (bod 35 tohto nálezu), ako aj proces súvisiaci s nariadovaním znaleckého dokazovania, od ktorého okresný súd napokon v marci 2021 upustil aj napriek tomu, že k odročeniu pojednávania na účely vykonania znaleckého dokazovania došlo už v júni 2018 (body 23 a 31 tohto nálezu).

75. Za neakceptovateľnú jednoznačne ústavný súd identifikuje skutočnosť, že v priebehu napadnutého konania presahujúceho obdobie 8 rokov dosiahla maloletá, vo vzťahu ku ktorej sa úprava práv a povinností vykonávala, plnoletosť (bod 38 tohto nálezu), takže rozhodovanie o zverení do osobnej starostlivosti a úprave styku k nej stratilo plynutím času svoje opodstatnenie.

76. Na podklade skutočností uvedených v bodoch 62 až 75 tohto nálezu ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní neefektívnym postupom, ako aj nečinnosťou nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu rozhodnutiu vo veci samej, a tým aj k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Iba rýchla ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen účastníkov konania, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov. Neefektívnym postupom a nečinnosťou okresného súdu tak bolo

v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

77. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie vedené okresným súdom nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti právoplatne skončené (aj keď okresný súd v merite veci vydal 24. februára 2022 rozsudok), pričom v súčasnosti sa vykonávajú procesné úkony súvisiace s doručovaním rozsudku, ústavný súd požiadavke sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov vyhovel tak, ako to je uvedené v bode 3 výrokovej časti tohto nálezu [§ 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

78. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

79. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal.

80. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

81. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur, ktoré odôvodnil skutočnosťami bližšie uvedenými v bode 49 tohto nálezu.

82. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

83. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, prihliadajúc na jej faktickú zložitost' a berúc do úvahy neefektívnu činnost' okresného súdu, ako aj jeho nečinnost' a celkovú dobu rozhodovania, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj jeho význam pre sťažovateľa so zdôraznením osobitosti veci starostlivosti súdu o maloletých, ktorá bola predmetom tohto konania, ako aj skutočnosti determinujúce správanie samotného sťažovateľa, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 500 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 500 eur oproti sťažovateľom navrhovanej sume 5 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

84. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 460,90 eur.

85. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Náhradu trov konania ústavný súd priznal za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania predstavuje po jej navýšení o daň z pridanej hodnoty (právny zástupca sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty) sumu 460,90 eur. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

86. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu